

Калхоник

Лечдны ВКП(б) Сыктывдинса Райком да Райсполком

№ 108 (291) || декабр 1-дд лун, 1937 во. || донус 10 ур

Революціјалон пламеннөј трибун

Кујим во сайн троцкістско-зіновјевскөј фашистскөј бандітјас кі помыс оріс замечательнөј олмыс партіја бті тдчана вождлөн, социализм торжество всна пламеннөј трибуналон да повтөм борецлөн—Сергеј Міронович Кировлөн

Троцкістјас, зіновјевецјас, бухарінецјас да мукд свора полсны Сергеј Міронович Кировыс. Од Сергеј Міронович пшщадатөг тышкасіс партіјалөн да народлөн став полдс врагјаскөд. Сіјд вескөдлөм улын лоі грбмітөма Ленинградын партіјалөн медлок врагјасдс—троцкістјасдс, зіновјевецјасдс. Сергеј Міронович котыртіс Ленинградскөј партіјнөј організаціјадс да сес став ужалыс јдсө партіја Централнөј Комітет да радејтана вожд Сталін јорт гөгр.

Фашистскөј бандітјас тддсны код вылө вескөдны асыныс дулосө, најө көсісны мездысны С. М. Кировыс, коді пшщадатөг расправляјтчіс врагјаскөд, најө лөсөдчісны віны партіјалыс да став ужалыс јбалыс радејтана вождөс—Сталін јортдс да сылыс соратнікјасдс.

С. М. Кировдс вбдмөн троцкістјас, зіновјевецјас көсісны расстроітны Ленин—Сталін партіјалыс радјасдс. Но налы, фашистскөј своралы, тајд ез удајтчы дај некор оз удајтчы. Большевікјаслөн партіја ншшта јонжыка топдчіс аслас вождјас гөгр, радејтана Сталін гөгр, партіјалөн Централнөј Комітет гөгр. Ужалыс јдс вылжык кыпдчсны асыныс революціоннөј оуслун—партіја да народлөн став врагјаскөд пшщадатөг тыш вылө, јонжыка топдчісны асла-

ныс радејтана Ленин—Сталін партіја гөгр, медым тыртны сіјд ськыдс-сөкыд С. М. Кировдс воштөмсө.

Партіја Централнөј Комітет да радејтана міјан вожд Сталін јорт вескөдлөмдөн лоі ердөдөма да жүгдөдөма троцкістско-зіновјевскөј фашистскөј сворасө. Врагјаскөд пшщадатөг тышын міјан странаын, Ленин—Сталін партіја вескөдлөмдөн лоі шеддөма социализмдөн вбвлытөм гырыс успехјас, коддс законодательнөја закрепітөма Сталінскөј Конституціјан.

Сталінскөј Конституціја подвылын Советскөј Союз пасталаын өні мунд СССР-са Верховнөј Советө бдрјысөмјас кежлө лөсөдчөм. Совет Союзса ужалыс јдс ыжыд кыпдылундөн выдвінітисны депутатјасө кандідатјасдөн ужалыс јдзлыс медбур піјансө да нывјасдс, партіјнөј да непартіјнөј большевікјасдс да декабр 12-дд лунд—СССР-са Верховнөј Советө бдрјысан историческөј лунд сетасны асыныс гөлдснысө Ленин—Сталін партіја фелды, ужалыс јдс фелды помдө преданнөј піјан да нывјас всна, кодјасдс выдвінітисны ужалыс јдс асныс да регістрірутөма Окружнөј избірательнөј коміссіјасдөн.

Сөкыд кэтывны өні сы јылыс, мыј талун абу міјанкөд дөна Сергеј Міронович Киров, өд сіјд көсіс овны і овны.

Ленин—Сталін партіјалөн фелдыс, код всна Сергеј Міронович Киров косасіс мултытөг став замечательнөј олөм чөжыс да пунктіс асыс став олөмсө медбөрја вір војтдөыс, победјатө дај победітас став мірас.

М. Светлов

ПОЧОТНӨЈ КАРАУЛ

Таыжда шөгсө кывјасдөн он шу,—
Мі дорыо муніс пдө трибунынм міјан
І кельд вомдөн, кытыс петө ру,
Сө пыр-на көсјө сорнітнысө сіјд.

І речјас сылөн шуны поэтөм гул —
Со пыр-на бытөд петө сіјд номыс...
Став странадн почотнөј караул
Сы воын нуам, коді кулі томдөн.

Мортвысө тддс, коді сіјд морт.
І друглөн өдлөм тіпкынысө дурдс,
Трубіт-жд, јаросө, гымав-жд, напор,
Вај мыжды, коді олөм мырдчс друглыс.

Комітдс ГРІШ САШ.

Сергеј Міронович Киров—міјан партіјалөн өті зев тдчана вескөдлыс, социализм торжество всна пламеннөј трибун да повтөм борец. Аслас олөмын бөрја војасдс С. М. Киров—ВКП(б) ЦК-са да ВКП(б) Ленинградскөј обкомса секретар, партіја ЦК-са да сіјд Политбјурөса шлен, СССР-са ЦК-ын шлен.

Троцкістско-зіновјевскөј бандітјаслөн злөдејскөј лыјөм ордөс олөмсө вывті тдчана большевіклыс.

С. М. КИРОВ

С. М. Киров речјасыс да докладјасыс

Коммунизм туј вылын

Јортјас, партіја, көні мі тіјанкөд олам, оз імеіт аскофсө мірас, міјан партіја јонмө луныс-лунд. Міјан партіјалөн руководствоыс кутсө вернөј, зумыд ленинскөј кіјасын. Міјан партіјалөн Централнөј Комітет возглавляјтсө медбур ленинецдөн, коді ем став Коммунистическөј Интернационалөн вожд. Вітвөса план куца став ужјасын мі, јортјас, небытыс убеждајтчылім сыын, кушөм ісклучительнөј историческөј роль міјан социалистическөј стројка фелдын ворсө Сталін јорт. Вітвөса план котыртысдөн, сіјдс вдохновітсөдөн, партіјалыс да рабочөј класслыс всемірно-историческөј вермөмјас котыртысдөн вөлі Сталін јорт. Некод, кыз сіјд, сешөм чорыдлундөн ез дорјы вітвөса планлыс начертаніејасдс, некод, кыз сіјд, ез дорјы міјан ленинскөј радјасыс, міјан ленинскөј

заповедјасыс сөстөмлунсө. Ме чајта, мыј тајд нафөжнөј, іспытанныөј вескөдлөм улас мі, міјан ужын уна тырмытөмторјас вылө відөдтөг, сің-ждө победнөја, сің-ждө зев уна вөчам тајө матысса војаснас, кыз мі вөчім первојја пјатілетка чөжөн.

Јортјас, уна нем сайн великөј математік мечтајтліс азчыны опоралыс точка сы могыс, медым, сы вылө мыжсөмдөн, бергөдны му варсө. Колісны немјас, і сіјд мыжөдсө не сөмын азөма,—сіјдс лөсөдөма міјан кіјасдөн. Оз кољ уна во, кор мі тіјанкөд, міјан советскөј странаын социализм завојеваніејас вылө мыжсөмдөн, кыкнан мусар жынсө бергөдам коммунизм туј вылө”.

(1933-дд воын ВКП(б)-са Ленинградскөј організаціја актів собраніе вылын С. М. Киров речыс).

Будушцөјыс прінадлежітө уж емблемалы

І көт сөсө кушөм сојузјас ас костаныс ез лөсөданыс капіталістјас, көт кушөм коңјас ставмувывса капіталістјас ез стрөітны великөј рабоче-крестьянскөј Советскөј Сојузлы паныд, өні оз вермы лоны некушөм сомнөніе, мыј ні сіјд емблемалы, коді петкөдлө лөвдс, ні сіјд емблемалы, коді петкөдлө ор’олдс өтік лөбө кык ју-

рөн, будущөј олөмыс оз прінадлежіт. Будущөј олөмыс прінадлежітө сіјд уж емблемалы, коддс рісујтөма міјан знамјас вылө, кодјасдөн мі петім Октабрскөј революціја дырјі, будущөјыс прінадлежітө чардалы да мөлтлы”.

(Ленинградскөј областса колхознікјас-ударнікјас 1-дд сјезд вылын 1933-дд воын С. М. Киров речыс).

Вермөмјас грандіознөјөс

Міјандөн пережівајтан өніја моментлыс величіесө мі ншшта буржыка, став пасталуннас гөгрвоам некымын во мысті. Медса сөкыдыс коліс бөрө. Міјан вермөмјасным грандіознөјөс. Мі фелд вылын, збылыс завојтчам могмөдны массајасыс содан потребностјасдс, бидман культурнөј запросјасдс. Прөјдөтөма вывті ыжыд етап. І кушөм школа лөсөдөма! Мед аскі ісгоріяыс сувтөдас міјан вождө ншшта јонжыка сложнөјжык да сөкыдчык могјас,—најө міјанлы абу страшнөјөс, сы всна, мыј аскі, ыжыд опытөн озырмөмдөн, мі кутам ншшта чорыдчыка, ншшта јонжыка выдержаннөја, ншшта организованныөјжыка пөртны олөмө міјан великөј партіјалыс, міјан вожд Сталін јортлыс індөдјасдс”.

(1934-дд воа јунын ВКП(б) Ленинградскөј областнөј комітет пленум вылын С. М. Киров речыс.

Ыжыд кывјас

Керасіновөј лампадн јүгдөдөм скромнөј, тыртөм комната. Сені кык морт пукалөны.

— Чечнаө колдө мунны неперемөннө,—шуб Киров,— а кувны ставнымлы коркө ковмас. Неужелі те полан кувны?

Горец нөжјөнікдөн бергөдлө кінжаллыс вороп. Сылы окөта уна віставны, но ташөм мінутајасдө колдө корсны сөмын жеңыд, бур кывјас.

— Бост јдсдс, коддс тддан, дај мун...

Горец наңөнікдөн нумјалдө сіјд нумнас, код сайн пыр сулалдө настојашщөј кыв:

— Кіра, Кіра јорт,—шуб сіјд,—ме муна, но віасны мендө—кушөм төлк?

Киров пунктө кісө сіјд кос чунјас вылө.

— Мун—віасны, сізі і лөб, пөгібытан. Ме көсјыса віставны те куца бур реч. Көсјан, өні вістала?

Горец лептө векныд сінјасдс.

— Ну, вістав.

І төв шуғлалөм улдө сіјд кывдө нөжјөніка вісталөм, сіјд кундө сінјасдс, пукалөм вөрөдчөтөг, сіјд прөвөрајтдө сы јылыс кывјасдс, јон воін јылыс, хөбрец јылыс, революціја герој јылыс ыжыд, бур, настојашщөј кывјасдс. Киров сорнітдө пшштө нежнөја, суровөј откровенностдөн...

— Аттө, ме муні, зев бура вісталін, ташөм кыв вснаыд і кувны абу жал... (Н. Тихонов „Героическөј олөм“ очерк куца).

С. М. Кировлөн олан туј

(Биографическөй справка)

Сергеј Миронович Киров—мијан епохаса меџа замечательнөй да јаркөй јөз пөвсыс өтi, Сталин јортлөн матыса сподвижник да друг—став олөм чөжыс тышкасис ужалыс јөз шуџ вöсна. Сijө сетiс асоныс став вынјассө социалистическөй революција фелдлн.

С. М. Киров Волжскөй флотыла вылын. 1919-өд во-

Сергеј Миронович Киров (Костриков) чужлис 1886-өд воын, ичөтiк глухөй Уржум карын (вөвлөм Вятскөй губернаын, өнi Кировскөй област). Сергеј Мироновичлөн челаф дырса олөмыс мунис курыџ корысалдын. Сылөн батыс — Мiрон Костриков, меџым венны нужда, мунис Уралб корсны уж да вошi јубртөг. Ноль арөсөн Сер'ожа лишiтчiс батыс, а сiзiм арөсөн сijө колi мамтөг.

Сер'ожа да сылөн кык чојыс колiсны пöрыс бабушка кiб олөм вылө средство-јастөг. Јона сөкыда, озар попечительјас воын унијажт-чөмөн, бабушкаыс индiс Сер'ожадс сiротажаслөн прi-јутө. Сijө упорноја да бура велөдчiс школаын, вужiс классыс классө наградајас-сөн.

Сы вöсна, мыј Сер'ожа отлiчнөја велөдчiс, сылы удајтчiс сесса пырны Казанскөй нiзшөй механико-техническөй училiшед. Гөжөмјасын Сергеј вольвлiс рөфинаб, Уржумб. Сен сijө матыстчiс политическөй ссылнөјјас дiнө, бостывлiс налыс революционнөй литература. Регыџ сijө ачыс мастеритiс гектограф, гусөн печатајтiс революционнөй листовкајас, шыблалiс најөс кар паста.

1904-өд воын, Казанскөй училiше помалөм бöрын, Сергеј Миронович мунис Сiбирө, Томск карө, меџым пырны технологическөй институтб. Сенi том Киров тöдмасiс да кутiс дружитны рабочөй печатникјаскөд, на пыр пырiс революционнөй кружокјасб да регыџ лоiс большевикөн.

1905-өд воын Кировлөн вөли медвозга боевөй крешеније. Томскын лөбөдчiс революционнөй демонстрација. Сергеј Миронович настоитiс, меџым демонстрација вөли вооружоннөјөн. Дружинникјас јурын мунис Киров, кодi вiзiс знаменосец рабочөй Кононовдс — Сергеј Мироновичлыс другбс. Карса главнөй улiч вылын жан-дармјас да городовөјјас укөдiчiсны демонстрација вылө. Знаменосец Кононовдс вөли вiдма. Сijө-жө ритынас смел да повтөм Киров полицејскөй патрулјас вылө вiздөтөг, корсiс Кононовлыс шојсө да нуiс аскөдыс гөрд знамја, кодбс вөли зөбма вiдм морт морбсын.

Некымын лун мыстi Кировдс вөли арестујтөма полициядн. Заводитчiс Кировдс арестујталдыжаслөн да турмаын пукалөмјаслөн полоса. Сijөс кујымыс арестујт-

лывлөмөн, изучајтiс нефтаннөй фелд, вескөдлiс сьөн. Нефтаннөй промышленност заводитiс бурнөја содны.

Партијалөн XIV-өд сјезд бöрын, 1926-өд воын, партија мөдөдiс Сергеј Мироновичдс Ленинградб. Сijө вөли кад, кор партијалөн меџа лок врајас—Зиновјев, Каменев да налөн приспешник-јасыс нүдiсны бешеннөй атакајас партијалөн Централнөй Комитет вылө, партијадс Ленинскөй туј вылыс кежөдны зiлөмөн. Ленинградын Киров разоблачајтө да грөмитө революцијалыс врајасдс. Сijө весалө врајасыс ленинградскөй партиннөй организацијабс да öтв-тө сijөс Централнөй Комитет да Сталин јорт гөдөр. Киров лөб ленинградскөй рабочөјјаслөн вождөн да другөн.

Социализмдөн врајас дiнө — троцкистјас, зиновјевецјас, бухаринецјас дiнө пөшшадатөм, Сергеј Миронович пöса радејтiс народбс да сетлiс ассө ставнас сы вылө, меџым крепитны вынјөрсө мијан рөфиналыс, вөчны зажиточнөјөн да кулгурнөјөн олөмсө рабочөјјаслыс, колхозникјаслыс, служашчөј-јаслыс.

Троцкистско-зиновјевскөй фашистскөй бандiтјас кыпөдiсны асыныс гнуснөй кiнысө народөн радејтана, повтөм да пламеннөй болшевик, великөй Сталинлөн друг да соратник вылө — Сергеј Миронович Киров вылө.

Сона да радејтана Сергеј Миронович Киров јылыс паметыс, кодi сетiс асыс олөмсө ужалыс јөзлөн фелд вöсна, нем кежлө колө народ сөлдөмын.

Мијан партија, мијан великөй народ, кодi öтвчөма Сталин јорт гөдөр, шынас став врајасдс да бырөдас најөс.

С. М. КИРОВ — КОМСОМОЛЛЫ

...Ме шуi тiјанлы, мыј социализмтө он стрөит сөмын коммунистјас да комсомолецјас кiдн,— социализм позө стрөитны сөмын став ужалыс јөз кiјасөн: тајөс тi зев бура төданныд, но тајөс позө вөчны сөмын өтi непременној условие дырји—мијан радјаслөн јединство дырји. Коммунистјаслөн да комсомолецјаслөн, став ужалыс јөз авангардлөн радјасыс-кө, сijө либө мөд влiјаније улын дрөгнитасын, шатовт-часны-кө мијан асланым радјасным, секи i уна дас миллион ужалыс јөз пөвсыс, кодјас стрөитны социализм, заводитчас разброд. Сы могыс, меџым успешнөја стрөитны социализм, меџым збылыс пөртны олөмө мијан страналыс индустриализација, татыс пе-

СТАВӨН СССР-са ВЕРХОВНОЈ СОВЕТО БÖРЈЫГÖМЈАС ВЫЛО!

1937-өд ВОГА дЕКАБР 12-өд ЛУНӨ 6 ЧАС АСЫВГАН 12 ЧАС (24 ЧАС) ВОЈÖР КУТАСНЫ МУННЫ СССР-са ВЕРХОВНОЈ СОВЕТО БÖРЈЫГÖМЈАС

Верховнөй Советө бөрјысөмјас Вылгортын кутасны мунны:

27-өд номера Вылгортса избирательнөй участокса бөрјысысөјас кутасны гөлдөсүтны вөрпромхоз помещенијеын.

28-өд номера Грездса избирательнөй участокса бөрјысысөјас кутасны гөлдөсүтны Лапыдса неполнөй шөр школаын (НССШ)

Участковөй избирательнөй комиссијас.

Избирательнөй округјасын

Ыжыџ кыпылдулөн мунисны нојабр 26-өд лунө Магнитогорск карса Кировскөй районса ужалысөјаслөн бөрјысөмвозвывса совешшаније. Вөли 5 сурс бөрјысыс. Дружескөја да пöса встретитiсны најө асыныс кандидатбс, знатнөй доменшичкөс, Сталин нима Магнитогорскөй металлургическөй комбинатса директорбс — Павел Иванович Коробовдс. Ыжыџ искренностөн да простотаөн вiсталис Коробов јорт бөрјысысөјаслы аслас олөм да ужылыс, Серго Орджоникидзекөд, ужалыс јөзлөн радејтана вожд Сталин јорткөд аслас встречајас јылыс.

— Пукта став вын, большевистскөй настојчивост,— шуџ Коробов јорт,— меџым оправдајтны ужалыс јөзлыс довериесө. Ковмас-кө сета асым став олөмсө помөзгыс мијан радејтана фелд вöсна, Ленин — Сталин партија фелд вöсна.

— Шепетовскөй избирательнөй округса (УССР) ужалыс јөз оживлоннөја обсуждајтны писмө, кодбс пöлучитөмадс Союзса Советө депутатө асланыс кандидатсан Советскөй Союзса маршал С. М. Буфонныј јортсан.

Аслас писмоын бөрјысысөјаслы Буфонныј јорт вiстав-

лө Советскөй Сојузын достиженијејас јылыс, Рабоче-Крестанскөй Краснөй Армија успехјас јылыс, кодјасдс шедөдөма революцијалөн великөй стратег Иосиф Виссарионович Сталин вескөд-лөм улын.

— Вөлдөгданы 30 сурса мiтинг вылын, кодбс посвјатитөма СССР-са Верховнөй Советө бөрјысөмјаслы, вөлины Советскөй Сојузса Геројјас Водопјанов, Молоков да Алексејев јортјас воздушнөй кораблијаслөн командајас. Выступитiсны речјасөн Водопјанов, Спiрин да Алексејев јортјас.

— Нојабр 26-өд лунө Ленинград карса Петроградскөй да Василеостровскөй районјаслөн вөли 2 сурса бөрјысөмвозвывса собрание.

Бөрјысысөјас пöса встретитiсны Союзса Советө депутатө асыныс кандидатбс — Максим Максимович Литвиновдс.

Литвинов јорт выступитiс речөн, кодi унаыс орөдчывсгылис аплодисментјасдн (ТАСС)

Бостчiсны бөрјысөмвоз-вывса ордјысөмдө

Шыладорса „Выл тујдө“ колхозса колхозникјас обсудитiсны знатнөй вөрлезно стахановец фесатитысачник П. В. Кочановлыс чукөстчөмсө да кутчысiсны бөрјысөмвозвывса социалистическөй ордјысөмдө. Шуктомов Јеф. Яков. быд лун кыскө 10 кубометр вөр да кбсјысө кыскыны декабр 12-өд лундз 200 кубометр. Шуктомов Панч. Серг. кыскө быд лун 10 кубометр вөр да СССР-са Верховнөй Совет бөрјысөмјас лундз кбсјысөб кыскыны 200 кубометр да чуксалө вөтчыны ас бөрсаныс доронин Мих. Сем.

Колхознөй собрание бостчiс кбсјысөм бөрјысан лундз мынтыны зоннас натуроплата, поманы вартөм, кујөд петкөдөм, ыстыны вөрлезан ужјас вылө содтөд 16 морт.

Отв. редактор
д. ГОРЧАКОВ